

Tilannekatsaus maakuntahallitukselle maankäyttöä ja rakentamista ohjaavista kansallisista lakivalmisteluista

Maakuntahallitus 27.04.2026

91/00.04.04/2021

Alueidenkäyttölaki on juuri hyväksytty valtioneuvostossa (16.4.2026) ja hallitus esittääkin eduskunnalle uutta alueidenkäyttölakia. Alueidenkäyttölaki sisältää tiivistetyksi valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusjärjestelmää sekä merialuesuunnittelua koskevat säännökset.

Uusi alueidenkäyttölaki tuo muutoksia alueidenkäyttöön, jonka osalta lait ja käytännöt perustuvat edelleen maankäyttö- ja rakennuslain aikaisiin ratkaisuihin. Uuden alueidenkäyttölain tavoitteena onkin ollut sujuvoittaa kaavoitusta, vahvistaa maanomistajan asemaa ja selkeyttää tuulivoima- ja aurinkovoimarakentamisen sääntöjä. Ilmastonmuutos on huomioitava entistä paremmin kaavoituksessa. Uuden alueidenkäyttölain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alussa.

Alueidenkäyttöä koskevat uudet lait viimeistelevät vuonna 2018 alkaneen maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen. Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Nyt uudistetaan jäljelle jäänyttä alueidenkäytön osuutta.

Alueidenkäyttölain lisäksi valmistelussa on yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki, jotka ovat lausunnoilla 4.5.2026 asti. Lakiesityksiä on valmisteltu työryhmissä, joissa on ollut mukana keskeiset sidosryhmät. Lausunnoilla olevat lait ovat sinällään keskeinen osa maankäytön ja rakentamisen kokonaisuutta, vaikka niillä onkin vain vähäinen suora merkitys maakuntaliiton työhön.

Maakuntajohtajan päätösehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi maankäyttöä ja rakentamista ohjaavan kansallisen lakivalmistelun tilannekatsauksen.

Päätös

Lisätietoja Pasi Pitkänen, suunnittelujohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572